

[H. C. Toft.]

også burde have nogle bestemte og faste rammer at kunne regulere på, hvis man eventuelt skulle holde statens samlede udgifter nede.

Vi er altså enige i principperne i det lovforslag, der her er fremsat, men vi mener, at der er behov for et grundigt udvalgsarbejde, og vi er skeptiske for ikke at sige afvisende over for at give ministeren så vide bemyndigelser. For smidigheden består jo i, at ministeren selv får lov til at bestemme.

A. Chr. Andersen: Vedrørende lovforslaget om ændring af lov om kommunal udligning, hvori det foreslås at gøre det muligt at hæve skattegrundlaget i kommuner, der ligger under landsgennemsnittet, med mere end de efter den gældende lov fastsatte 35 pct., kan jeg sige, at det kan vi for så vidt tiltræde. Indenrigsministeren får nu mulighed for med finansudvalgets tilslutning at forhøje denne procent.

Forholdet er jo det, at trods denne udligning gennem generelle tilskud er der stadig stor forskel på skattetrykket i kommunerne. Skattetrykket er fortsat gennemgående størst i den vestlige del af landet. Tillægget til skattegrundlaget for finansåret 1973-74 er forhøjet til 43 pct. på grund af dagpengeordningen. Jeg formoder, at indenrigsministeren i fremtiden i hvert fald vil fastsætte en procent, der ligger væsentligt over denne. Hvis der skal være tale om en virkelig udligning, må procenten sættes op, og det burde i og for sig være en 100 pct. udligning, men jeg kan godt se, at der er problemer knyttet dertil, som nok kan gøre det vanskeligt at gå så højt op. Man må håbe, at der af andre grunde sker en udjævning af indkomstniveauerne i det hele taget, så beløbene, der skal gives i tilskud for at skabe udligning, ikke nødvendigvis behøver at være så store endda.

Udligningen af skattetrykket skulle gerne være så stor, at de på kommunerne lagte opgaver kan løses nogenlunde ens overalt i landet uanset størrelsen af skattegrundlaget. Skattegrundlaget er stadig cirka dobbelt så stort i den østlige del af landet som i den vestlige.

De foreslåede ændringer i beregningsgrundlaget, der ganske vist nedsætter bidraget fra staten og de bidragydende kommu-

ner med et samlet beløb på ca. 10 mill. kr., synes for så vidt rimelige, idet de i hvert fald giver et bedre udligningsgrundlag, når udligningsprocenten bliver sat væsentligt op i øvrigt.

Jeg kan tilsige en velvillig behandling af dette lovforslag.

Vedrørende lovforslaget om generelle tilskud til amtskommuner og kommuner har jeg nogle bemærkninger. Det kan forekomme rimeligt at indføre muligheden for også til amtskommuner at yde tilskud efter objektive kriterier. Tilskud kan således ydes på samme baggrund som til kommunerne. Det princip, at der ydes tilskud og sker udligning i forhold til skatteevnen i amter og kommuner, er en nødvendighed for, at alle egne af landet på det kommunale område kan udbygges så ens som muligt. At der så herudover ydes tilskud til opgaverne efter den vægt, hvormed opgaverne indgår i udgiftsfordelingen i de pågældende amter og kommuner, er en lige så naturlig ting. De sidste tilskud kan så gives i det omfang, amter og kommuner selv får overdraget den samlede udgift til en række opgaver. Det er i høj grad sket på en række områder. De tidligere refusionsordninger for vejudgifter osv. er bortfaldet, og andre refusioner er reduceret, det er f. eks. tilfældet med lærerlønninger. Der kan vel fremover være tale om, at flere opgaver skal overdrages til amter og kommuner, således at disse selv får hele udgiften og dermed det fulde ansvar for opgavernes løsning.

Det kan være svært at finde frem til den rigtige vægtfordeling af tilskuddet efter objektive kriterier. Det kan også diskuteres, hvilke kriterier der skal indgå; der kunne nævnes andre kriterier end de foreslåede. Jeg kunne nævne længden af vandløb, som for såvel kommuner som amter kan have stor betydning, idet de nu har hele vedligeholdelsesudgiften. Jeg kan også nævne udgiften til foreningsbekæmpelse, der kan være forskellig fra kommune til kommune, alt efter hvilken industri m. v. der nu engang findes dér. Der er også for visse kommuner øproblemer, men de er måske af en så speciel art, at de må løses særskilt.

Forslagets oplæg til kriterier og vægte for amtstilskuddet og også det ændrede forslag til vægte for kriterierne for tilskuddet til kommunerne bygger på beregninger af net-